

Národní ozdravovací program od IBR

- **aktuální stav**
- **problémy**
- **budoucnost**

Seminář českého strakatého skotu
Skalský Dvůr 5. 9. 2012

BUDOUCNOST - CÍL

- Získání statusu země prosté od Evropské komise
  - ❖ dnes jsme v příloze č. I. RK 2004/558/ES –
státy se schváleným programem,
  - ❖ do roku 2015 (2016) bychom měli být v příloze č.
II. RK 2004/558/ES –
státy IBR prosté.

PROČ JE NUTNÉ, ABY ČR BYLA PROSTÁ IBR

- ČR je v Evropě a zde jsou aplikovány postupy nákazy tlumit nebo od nich ozdravovat,
- Stádo s nákazou – horší užitkovost (VÚVel),
  - může být zdrojem klinického vzplanutí nákazy,
- Rozšiřují se území prostá IBR,
- Pokud by se ČR nezapojila do ozdravování, vystavila by se do budoucna problémům v obchodu se skotem a zárodečnými produkty.
- Dosud vynaložené úsilí a peníze na ozdravování by byly znehodnoceny,
- IBR patří mezi produkční (ekonomické) nákazy – ozdravování od nich diktují chovatelsky vyspělé státy (není to administrativní rozhodnutí Bruselu),

Chovatel, který:

- **Vyřadil ze stáda všechna infikovaná zvířata** (při laboratorním vyšetření sérologicky pozitivní),
- **Provedl dvě předepsaná závěrečná vyšetření** (všech zvířat starších 9 měsíců v intervalu 5-7 měsíců) **s negativním výsledkem,**

= ukončil ozdravování od IBR (a obdrží status úředně ozdraveného

hospodářství)

ÚŘEDNĚ OZDRAVENÁ A ÚŘEDNĚ PROSTÁ HOSPODÁŘSTVÍ

- **Legislativa ES toto členění nepoužívá,**
- **Členění české, odborně i věcně správné, (důvody?)**
- **V obou typech hospodářství nejsou infikovaná zvířata, v hospodářství ozdraveném jsou dočasně chována zvířata s protilátkami po markerových vakcinách,**
- **Po vyřazení všech zvířat s protilátkami po markerových vakcinách, bude hospodářství zařazeno jako úředně prosté,**
- **Pozn.: Při převodu úředně ozdraveného na úředně prosté hospodářství, nebude nutné provádět další závěrečná vyšetření.**

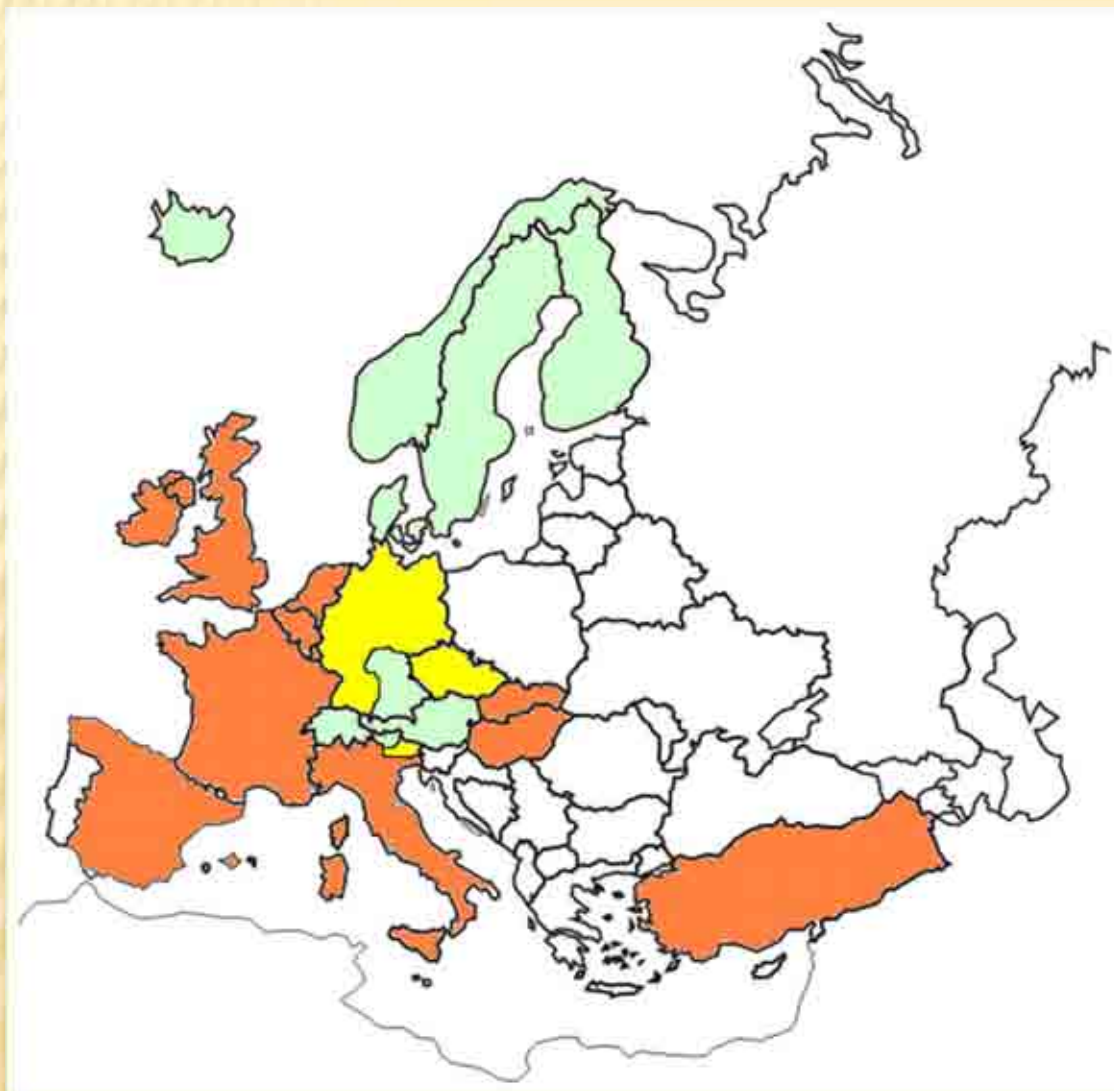
UPOZORNĚNÍ:

Nikdy, nepřistoupit k 1.závěrečnému vyšetření, aniž by bylo provedeno:

- ❖ **namátkové vyšetření kódem **IBR 103** nebo**
- ❖ **došetření nejstarších krav kódem **IBR 106** nebo**
- ❖ **rozšířené vyšetření kódem **IBR 108****

NÁKAZOVÁ SITUACE V EVROPĚ

Legenda:

zeleně – státy (regiony)
prosté IBR

žlutě - státy (regiony) se
schváleným
programem
ozdravování od **EK**

hnědě – státy (regiony) s
dobrovolnými
programy

Bíle – státy s neznámou
nákazovou
situací

VÝSLEDKY OZDRAVOVÁNÍ DLE SVS-KVS - K 30.6. 2012

Kraj	hospodářství se skotem registrované v ÚE	počet hospodářství aktivně chovající skot	Počet prostých a ozdravených hospodářství	% prostých hospodářství k 31.12.2005	% prostých a ozdravených hospodářství k 30. 6. 2012	Úspěšnost (nárůst) za šest a půl roku ozdravování v %
Hl. město Praha	35	15	15	10,00	100,00	90,00
Středočeský	3376	2 043	1 228	6,02	60,11	54,09
Jihočeský	4282	2 863	1 684	21,60	58,82	37,22
Plzeňský	2879	1 867	1 425	51,34	76,33	24,99
Karlovarský	607	408	275	6,50	67,40	60,90
Ústecký	1261	746	449	6,70	60,19	53,44
Liberecký	1498	944	614	27,82	65,04	37,22
Královéhradecký	2340	1 421	946	26,54	66,57	40,03
Pardubický	2705	1 630	938	2,76	57,55	54,79
Vysočina	3760	2 275	1 848	47,70	81,23	33,53
Jihomoravský	1299	675	296	2,57	43,85	41,28
Olomoucký	1696	974	514	1,91	52,77	50,86
Zlínský	1771	1 118	778	1,46	69,59	68,13
Moravskoslezský	3001	1 764	1 112	0,52	63,04	62,52
CELKEM ČR	30 510	18 743	12 122	19,02	64,67	45,65

HOSPODÁŘSTVÍ S IBR POZITIVNÍM SKOTEM – K 30. 6. 2012

kraj	počet hosp.s pozitivním skotem k 1.1.2011	počet hosp. s pozitivním skotem k 30.6.2012	přírůstek počtu hosp. s pozit. skotem od 1.1.2011 do 30.6.2012	úbytek počtu hosp. s pozit. skotem od 1.1.2011 do 30.6.2012	pokles % hosp. s pozit. skotem od 1.1.2011 do 30.6.2012
Hl. m. Praha	0	0	0	0	0,00
Středočeský	112	67	5	50	40,18
Jihočeský	223	177	34	81	20,63
Plzeňský	56	31	8	32	44,64
Karlovarský	22	19	4	7	13,64
Ústecký	36	33	14	18	8,33
Liberecký	29	21	7	16	27,59
Královéhradecký	50	30	5	25	40,00
Pardubický	66	42	8	31	36,36
Vysočina	56	29	2	30	48,21
Jihomoravský	49	22	2	27	55,10
Olomoucký	121	97	16	41	19,83
Zlínský	55	30	2	28	45,45
Moravskoslezský	89	45	21	63	49,44
Česká republika	964	643	128	449	33,30

IBR POZITIVNÍ SKOT – K 30. 6. 2012

Kraj	počet poz. zvířat k 1.1.2011	počet poz. zvířat k 30.6.2012	přírůstek počtu poz. zv. od 1.1.2011 do 30.6.20112 (kódy IBR)	úbytek počtu poz. zvířat od 1.1.2011 do 30.06.2012	pokles % poz. zvířat od 1.1.2011 do 20.4.2012
Hl. m. Praha	0	0	0	0	0,00
Středočeský	4 154	1 606	371	3 815	61,34
Jihočeský	7 078	4 076	993	4 610	42,41
Plzeňský	1 585	473	86	1 497	70,16
Karlovarský	908	485	153	638	46,59
Ústecký	828	500	211	658	39,61
Liberecký	790	451	101	621	42,91
Královéhradecký	1 225	1 136	833	1 188	7,27
Pardubický	2 192	868	260	2 036	60,40
Vysočina	2 760	955	249	2 541	65,40
Jihomoravský	1 787	802	345	1 775	55,12
Olomoucký	3 471	2 104	659	2 709	39,38
Zlínský	2 887	869	191	2 747	69,90
Moravskoslezský	3 198	966	434	3 400	69,79
Česká republika	32 863	15 291	4 886	28 235	53,47

POZITIVNÍ SKOT DLE VĚKOVÝCH KATEGORIÍ – STAV K 30. 6. 2012

kraj	do 6 měsíců	7 až 12 měsíců	13 až 18 měsíců	19 až 24 měsíců	25 až 30 měsíců	31 až 36 měsíců	37 až 60 měsíců	61 až 72 měsíců	73 měsíců a starší
Hlavní město Praha	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Středočeský	1	0	0	2	37	81	123	107	1 255
Jihočeský	2	0	1	51	26	37	295	282	3 382
Plzeňský	0	0	0	0	1	5	84	10	373
Karlovarský	0	0	0	0	0	1	57	32	395
Ústecký	0	1	5	5	26	23	49	37	354
Liberecký	1	2	10	0	5	9	20	45	359
Královéhradecký	0	1	0	0	32	90	402	202	409
Pardubický	0	1	5	7	4	2	17	49	783
Vysočina	0	0	0	1	30	9	284	114	517
Jihomoravský	1	0	0	7	71	19	72	92	540
Olomoucký	1	0	2	5	34	52	201	97	1 712
Zlínský	0	0	0	0	0	24	22	31	792
Moravskoslezský	2	2	4	14	7	9	30	152	746
Česká republika	8	7	27	92	273	361	1 656	1 250	11 617

Dokončení NOP od IBR formou MVO

1	2	3	4	6
Kraj	Hospodářství aktivně chovající skot z ÚE (bez výkrmu)	Počet hospodářství s IBR pozitivním skotem	Procento hospodářství, v nichž je chován IBR pozitivní skot	Počet hospodářství v případě, že % hospodářství s pozitivním skotem činí 1,5%
Praha	15	0	0	0
Středočeský	1 592	67	4,20	24
Jihočeský	2 427	177	7,30	36
Plzeňský	1 615	31	1,90	24
Karlovarský	377	19	5,03	6
Ústecký	625	33	5,30	9
Liberecký	773	21	2,70	11
Královéhradecký	1 110	30	2,70	15
Pardubický	1 164	42	3,60	18
Vysočina	1 763	29	1,60	26
Jihomoravský	480	22	4,60	8
Olomoucký	758	97	12,80	11
Zlínský	963	30	3,10	14
Moravskoslezský	1 431	45	3,15	22
Celkem ČR	15 096	643	4,30	225

NOP OD IBR VE VÝKRMU SKOTU

Kraj	Počet hospodářství aktivně chovajících skot	Počet hospodářství chovajících výhradně samce	Počet hospodářství chovajících výhradně samce nad 10 ks	Počet hospodářství s provedenými sérologickými vyšetřeními	Počet hospodářství, v nichž byla zjištěna sérologicky pozitivní zvířata	Procento výkrmových hospodářství s pozitivními zvířaty	Hospodářství v nichž probíhá vakcinace
Hlavní město Praha	15	0	0	0	0	0,0	0
Středočeský kraj	2 043	451	85	85	12	14,1	4
Jihočeský kraj	2 863	436	78	71	13	18,3	6
Plzeňský kraj	1 867	252	47	30	7	23,3	5
Karlovarský kraj	408	31	2	1	0	0,0	0
Ústecký kraj	746	121	29	26	4	15,3	2
Liberecký kraj	944	171	11	15	1	0,6	1
Královéhradecký kraj	1 421	311	53	53	3	0,6	3
Pardubický kraj	1 630	466	68	56	6	1,1	6
Vysočina	2 275	512	116	70	3	0,4	2
Jihomoravský kraj	675	195	48	52	8	1,5	4
Olomoucký kraj	974	216	36	48	5	1,0	4
Zlínský kraj	1 112	149	13	12	4	33,3	2
Moravskoslezský kraj	1 764	333	39	43	5	1,2	1
Celkem ČR	18 743	3 647	625	562	71	12,6	40

FINANČNÍ POMOC STÁTU 2006-2012

	počet schválených žádostí v ks	počet odběrů ks	vyplaceno tis. Kč <u>Odběry krve</u>	počet schválených žádostí v ks	počet aplikovaných dávek	vyplaceno tis. Kč <u>Vakcinační dávky</u>	<u>Laboratorní diagnostika</u>	<u>Celkem</u>
2006	1 061	326 686	4 247	767	580 491	23 220	19.543.368	52.215 991
2007	208	69 505	904	770	836 002	33 440	5.471 279	39.815 279
2008	36	9 163	119	738	836 264	33 451	2.444 816	36.014 816
2009	25	7 757	101	694	827 755	33 110	2.636 317	35.847 317
2010	22	6 607	86	653	808 955	32 358	2.815 387	35.259 387
2011	90	25 049	326	587	765 291	30 610	10.181 427	41.117 427
2012 – 1.pol.							12 555 985	
			5.783			186.189	55 648 579	253.403 579

STÁT UHRADÍ V ROCE 2013

1) Monitoring v IBR prostých stádech – MKZ:

- EpA 331
- EpA 332

2) NOP od IBR – bude pokračovat

- **Laboratorní diagnostika** (100% úhrada za vyšetření v rámci kódů):
IBR 101, IBR 103, IBR 106, IBR 200, IBR 201,
- **dotace**
- příspěvek na 1 spotřebovanou vakcinační dávku – **do 40,- Kč.**
- příspěvek na 1 odběr krve (v rámci kódů IBR 101, IBR 200 a IBR 201 – **do 13,- Kč**

ŘÍZENÉ OZDRAVOVÁNÍ V ZÁVĚRU NOP OD IBR

- **Stanovuje nově článek 17 zásad NOP od IBR „Řízené ozdravování v závěru NOP od IBR“.**
- **Bylo vydáno ve Věstníku Mze v květnu 2012.**

ŘÍZENÉ OZDRAVOVÁNÍ V ZÁVĚRU NOP OD IBR

Chovatelům, kteří nestihnou ukončit ozdravování do 31. 12. 2012 se stanovuje (rozhodnutí pracovní skupiny Mze):

v případě, že bude z důvodu vyššího počtu zbývajících sérologicky pozitivních plemenic nezbytné tyto připustit (inseminovat) i po termínu 30. 9. 2012, předá chovatel ve třetím čtvrtletí 2012 místně příslušné KVS žádost o schválení aktualizovaného ozdravovacího programu (aktualizovaný ozdravovací program bude přílohou žádosti).

Pozn.: Chovatel, který zapustí poslední infikovaný kus 30. 9. 2012 nebude žádat.

ŘÍZENÉ OZDRAVOVÁNÍ V ZÁVĚRU NOP OD IBR

Důležitá data ozdravovacího programu:

1. aktuální počet sérologicky pozitivních zvířat dle věku a jejich průběžná eliminace ze stáda,
2. pravděpodobné datum připuštění poslední sérologicky pozitivní (infikované) plemenice,
3. pravděpodobné datum vyřazení posledního IBR pozitivního zvířete ze stáda,
4. reálný termín závěrečných vyšetření.
5. další.....

CHYBY PŘI OZDRAVOVÁNÍ

- ✘ Opožděná primovakcinace po provedení vstupního vyšetření,
- ✘ Nedodržování výrobcem stanovené frekvence revakcinací,
- ✘ Ukončení vakcinací v době, kdy jsou ještě ve stádě vakcinovaná zvířata,
- ✘ Neprovádění namátkových vyšetření ve stanovené frekvenci,
- ✘ Při výskytu nových pozitivních zvířat se situace neřešila,
- ✘ Přemísťování nevakcinovaných telat do OMD,
- ✘ Nákup (půjčení) nákazově rizikového býka do stáda,
- ✘ Stresy u vysokobřezích plemenic a v období porodu a následné vylučování viru.

ZAVÁDĚJÍCÍ STANOVISKA

× **Nekvalitní vakcíny**

× **Původ infekce = volně žijící zvěř**

DALŠÍ PRODUKČNÍ NÁKAZY SKOTU

- ✘ **BRSV – Bovinní respirační syncyziální virus,**
- ✘ **PI – 3 – Parainflueza 3,**
- ✘ **Pasterelová pneumonie – pův. Mannheimia hemolytica,**
- ✘ **Paratuberkulóza, pův Mycobacterium avium ssp. paratuberculosis (MAP).**

BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA BVD/MD

- ❖ Dánsko, Rakousko, Švýcarsko (Bavorsko) realizují dobrovolné a vážně uvažují o zavedení povinných ozdravovacích programů na BVD.
- ❖ Nizozemí, Francie, Německo, Belgie (i ČR) realizují dobrovolné programy.
- ❖ BVD/ MD (zatím) v příloze E (II) Směrnice Rady 64/432/EHS chybí. Co to znamená?
  - že veterinární orgán nemůže uplatňovat požadavky z hlediska ochrany chovatele nakupujícího skot (= úřední bránění obchodu)
jedině, že by stát, který ozdravil od BVD prosadil její doplnění do příl. E (II),
  - že chovatel, který má zájem nakupovat může vůči prodávajícímu uplatňovat striktní požadavky

BVD/MD – UPOZORNĚNÍ CHOVATELŮM, KTEŘÍ OZDRAVILI

Nutnost ochránit stádo před zavlečením nákazy (biosecurity).

1. Nenakupovat skot ze stád s infekcí nebo s neznámým zdravotním statusem
2. Vědět, že do stáda se nákaza dostane: - perzistentně infikovaným (PI) živým zvířetem
- infikovaným plodem (tedy s březí krávou)

Teoreticky, každé tele narozené krávě z infikovaného stáda může být PI.

- A. **Při nákupu nebřezích zvířat** – vyšetřit sérologicky a virologicky - výsledek
- sérologicky negativní, virologicky negativní = **zvíře nálezově bezpečné**
  - sérologicky pozitivní, virologicky negativní = **zvíře nálezově bezpečné**
  - sérologicky poz. či neg., virologicky pozitivní = **ZVÍŘE NÁKAZOVĚ NEBEZPEČNÉ!**

- B. **Při nákupu březích zvířat** - vyšetřit sérologicky a virologicky
- jen zvíře sérologicky negativní a virologicky negativní = **nálezově bezpečné**
  - kráva sérologicky pozitivní, virologicky negativní = **rizikové zvíře, může se jednat o tzv. „trojskou krávu“.** Řešením je bezprostředně po narození virologicky vyšetřit narozené tele. Výsledek musí být negativní.

OCHRANA PROTI NÁKAZÁM OBECNÉ ZÁSADY

- Skončila veterinární osvědčení pro přesun,
- Rizika zejména u produkčních nákaz skotu (IBR, paratbc., BVD),
- **Nejdůležitější:**
  - při přemísťování znalost nálezové situace v chovu původu,
  - není-li schopen chovatel doložit (laboratorní protokol) zdravotní stav zvířat, tato nekupovat,
  - cirkulaci zvířat v rámci hospodářství (celého podniku), aby nedocházelo k udržování řetězce nákaz, ale jeho přerušení,
  - stanovit (zabezpečit) podmínky pro nerizikový vstup pracovníků biologických a ostatních služeb,
  - zabezpečit, aby nákazy nemohly být zavlečeny a šířeny dopravními prostředky, stájovou mechanizací a živočišnými vektory.

RIZIKA ZAVLEČENÍ INFEKCE DO STÁDA

× **Zvíře,**

× **Člověk,**

× **Ostatní vektorůi.**